

Xavier Bernat

Director d'Acció Climàtica
d'Aigües de Barcelona

“L'aigua regenerada és la millor solució per fer front a la sequera i a l'escassetat sistèmica”

Aquest 2023 ha tornat a posar de manifest com l'escassetat hídrica basal de la conca mediterrània pot derivar en un escenari de sequera greu, després de dos anys sense un règim normal de pluges. L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) va haver de decretar a principis de març l'estat d'excepcionalitat per sequera. Xavier Bernat, director d'Acció Climàtica d'Aigües de Barcelona, assegura que “malgrat la crisi col·lectiva que representa l'emergència climàtica i ambiental, cal abordar-la com una oportunitat col·lectiva”.

Pot semblar difícil parlar amb optimisme tenint en compte la situació actual i el que anuncien els científics que ha de venir...

Tenim el deure i l'oportunitat de transformar, tant de manera individual com col·lectiva, els nostres models de vida cap a models respectuosos, resilents i regeneradors, vertebradors del progrés col·lectiu. És amb aquest esperit que a Aigües de Barcelona impulsem, amb tot l'ecosistema, la generació d'impactes positius per fer front a l'adversitat climàtica i ambiental que ja patim i contribuïm a reduir les causes que no faran més que agreujar-la. Voldria destacar el treball assolit per incorporar noves fonts d'aigua que incrementin la resiliència del cicle integral de l'aigua i que evitin alhora més emissions. Això es tradueix en la nostra aposta decidida per la regeneració de l'aigua, el millor recurs que

tenim per lluitar de manera sostenible contra la sequera i per adaptar-nos a l'escassetat continuada.

Quina diferència hi ha entre la regeneració d'aigua i altres solucions, com la dessalinització?

L'aigua regenerada és aigua residual depurada que rep un tractament addicional. Es pot utilitzar per a usos industrials, urbans, agrícoles, recreatius i ambientals, com per exemple per a la recàrrega d'aquífers, el manteniment dels cabals ecològics dels rius o com a recurs per a la producció d'aigua potable. I això és important perquè ens permet reduir l'ús d'aigua potable quan no és imprescindible i alliberar els recursos hídrics convencionals vinculats a la climatologia i la natura. Estem parlant de donar una nova vida a l'aigua, amb un sistema més econòmic i ambientalment sostenible que la dessalinització d'aigua de mar. A més, la regeneració contribueix a l'economia circular i a promoure la biodiversitat i els ecosistemes, sense perjudicar l'ecosistema marí. En aquest sentit, el 2022, a Aigües de Barcelona vam regenerar fins a 50 hm³ d'aigua, destinada principalment a usos ambientals, agrícoles i recreatius. Aquest volum equival al consum d'aigua de més d'1,2 milions de persones. Aquest increment encara dista molt dels 130 hm³ necessaris, segons les projeccions de les institucions,

per fer front al dèficit hídric estructural metropolità. Una clara evidència de la rellevància d'aquesta solució en episodis extrems és que a l'abril d'aquest any, pel perímetre gestionat per Aigües de Barcelona, un 25 % dels recursos d'aigua emprats per a la producció d'aigua potable han provingut d'aigua regenerada.

S'han fet totes les campanyes de comunicació a la ciutadania per comunicar la necessitat de reduir el consum d'aigua?

A Catalunya fa molts anys que treballem per conscienciar la ciutadania de la necessitat de ser responsables en el consum i, des de la darrera sequera de 2007-2008, hem passat d'un subministrament d'aigua de 230 hm³, el 2007, a 189 hm³ l'any passat. Al territori metropolità, el consum per persona i dia és de només 102 litres, en línia amb el consum de 100 litres per persona i dia que recomana l'Organització Mundial de la Salut, i molt per sota de la mitjana espanyola. Hem fet un gran esforç de gestió i capacitat, i hem aconseguit transmetre també aquests hàbits de consum responsable a la ciutadania, a la qual, sens dubte, hem d'agrair la tasca i hem d'encoratjar perquè continuï valorant l'aigua amb màxim respecte.

Quin impacte poden tenir els recursos procedents dels fons europeus Next Generation?

En el marc dels fons Next Generation, tenim un projecte a l'àrea metropolitana de Barcelona, valorat en uns 1.500 milions d'euros, per garantir el subministrament d'aigua per a 5 milions d'habitants, per cobrir les necessitats esperades per a tot el segle XXI. Actualment, ja estem destinant 1.500 litres per segon d'aigua regenerada des de la depuradora del Baix Llobregat aigües amunt del riu Llobregat fins a Molins de Rei. També vull destacar la importància de les aliances amb les entitats i les administracions del territori per accelerar i generar projectes tractors amb impacte col·lectiu positiu. N'és un clar exemple el projecte per aportar aigua regenerada des de l'estació de regeneració d'aigua (ERA) de Riu Sec de Sabadell fins als municipis de Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola del Vallès, una iniciativa d'Aigües de Barcelona i Aigües Sabadell, per encàrrec de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i amb l'impuls de l'ACA, cotreballada amb tots els usuaris públicoprivats de l'aigua regenerada.

Quines altres actuacions ha fet Aigües de Barcelona per contribuir a mitigar l'emergència climàtica?

Aigües de Barcelona, en paral·lel a l'aposta per l'acceleració de la implantació de l'aigua regenerada, treballa intensament per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en línia amb el compromís establert al full de ruta per la neutralitat de la companyia. L'any passat vam engegar el Hub d'Acció Climàtica d'Aigües de Barcelona, que ja compta amb 57 entitats adherides treballant conjuntament en la implantació de mesures de reducció d'emissions i de millora de la resiliència col·lectiva. En l'àmbit de la transició i l'autosuficiència energètica, hem incorporat set instal·lacions de generació fotovoltaica, i en un any hem aconseguit duplicar la producció d'energia elèctrica fotovoltaica, i en continuarem impulsant més. També hem fomentat la cogeneració i la producció d'ecocombustibles com el biometà. Vull destacar el projecte LIFE NIMBUS, un bon exemple de col·laboració públicoprivada entre Cetaqua, el Centre Tecnològic de l'Aigua; la Universitat Autònoma de Barcelona; Aigües de Barcelona, i Transports Metropolitans de Barcelona (TMB), que ha permès alimentar un autobús de la flota metropolitana amb biometà obtingut a partir dels fangs de les aigües residuals de l'ecofactoria del Baix Llobregat. Això permet reduir en més d'un 85 % la petjada de carboni gràcies a l'ús d'aquest combustible d'alta qualitat i circular. L'eficiència i la circularització interna de materials també ha fomentat avenços, com la valorització de gairebé el 100 % dels residus generats a les ecofàctories.

“El Hub d'Acció Climàtica és una plataforma oberta per reduir les emissions i garantir la resiliència territorial”